

КАРПАТИ: *людина, етнос, цивілізація*

THE CARPATHIANS:
populace, ethnus, civilization

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
З ПРОБЛЕМ КАРПАТОЗНАВСТВА

3'2011

Івано-Франківськ

УДК 94(292.451/.454)
ББК 63.3

Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Інститут історії, етнології і археології Карпат

Карпати: людина, етнос, цивілізація. – Івано-Франківськ : Плей, 2011. – Вип. 3. – 231 с.

The Carpathians: populace, ethnus, civilization. – Ivano-Frankivsk : Play, 2011. – Vol. 3. – 231 p.

Головний редактор
Відповідальний секретар

Микола Кугутяк (м. Івано-Франківськ)
Ірина Дмитрук (м. Івано-Франківськ)

Редакційна рада:

Володимир Баран (м. Київ)
Володимир Грабовецький (м. Івано-Франківськ)
Олег Жерноклеев (м. Івано-Франківськ)
Дмитро Степовик (м. Київ)
Роман Кирчів (м. Львів)
Георгій Кожолянко (м. Чернівці)
Олександр Майоров (м. Санкт-Петербург,
Російська Федерація)
Степан Макарчук (м. Львів)
Василь Марчук (м. Івано-Франківськ)
Антоанета Олтяну (м. Бухарест, Румунія)
Степан Павлюк (м. Львів)
Михайло Паньків (м. Івано-Франківськ)
Борис Савчук (м. Івано-Франківськ)
Ганна Скрипник (м. Київ)
Петро Сіреджук (м. Львів)
Богдан Томенчук (м. Івано-Франківськ)
Марта Фонт (м. Печ, Угорщина)
Петро Федорчак (м. Івано-Франківськ)

*Рекомендовано до друку Вченюю радою навчально-наукового Інституту історії,
етнології і археології Карпат (протокол № 2 від 5.10.2011 р.)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(серія КВ № 15084–3656Р від 7 квітня 2009 р.)*

Адреса редакційної колегії:
76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, ауд. 607
Інститут історії і політології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, тел.: 59-61-87

На обкладинці фото Манявського Скиту

**СТОРІНКИ ЖУРНАЛУ ВІДКРИТИ ДЛЯ ДИСКУСІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ,
А ТОМУ ЇХ ЗМІСТ НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ВІДОБРАЖАЄ ПОГЛЯДИ
РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СКИТ МАНЯВСЬКИЙ У
ДУХОВНОМУ І КУЛЬТУРНОМУ
ЖИТТІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ:
ДО 400-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ”**

(29–30 вересня 2011 р.)

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “СКИТ МАНЯВСЬКИЙ У ДУХОВНОМУ І КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ: ДО 400-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ” (29–30 вересня 2011 р.)	
MATERIALS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE “MANYAVA SKYT IN SPIRITUAL AND CULTURAL LIFE OF UKRAINE AND ABROAD: TO 400 YEARS OF FOUNDATION” (29–30 September 2011 year)	
<i>Дмитро Степовик (м. Київ, Україна)</i> Великий Скит у Маняві в духовному й культурному житті України.....	4
<i>Dmytro Stepovyk (Kiev, Ukraine)</i> Large Skyt in Manyava in spiritual and cultural life of Ukraine	
<i>Микола Кугутяк (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Скит Манявський: стан і перспективи дослідження.....	8
<i>Mykola Kuhutyak (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Manyava Skyt: consisting and research prospect	
<i>Владика Йоасаф (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Відродження Манявського Скиту в незалежній Українській Державі.....	18
<i>Bishop Joasaph (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> The renaissance of Manyava Skyt in the independent Ukrainian state	
<i>о. Святослав Кияк (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Міжконфесійні й екуменічні взаємини в Україні в XVI–XXI ст. – греко-католицький досвід.....	20
<i>Svyatoslav Kyyak (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Interfaith and ecumenical relations in Ukraine in the XVI–XXI centuries – Greek-Catholic experience	
<i>Петро Сіреджук (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Відомі й невідомі сторінки скрижалей Манявського Скиту.....	27
<i>Petro Siredzhuk (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Known and unknown pages of Manyavsky Skyt tablets	
<i>Олег Жерноклеєв (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Скит Манявський: соціум, традиції, виховання.....	35
<i>Oleg Zhernokleyev (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Manyava Skyt: socium, tradition, education	
<i>Володимир Великочий (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Розвиток релігійного туризму в Галичині: сучасний стан і перспективи.....	40
<i>Volodymyr Velykochyy (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> The development of the religious tourism in Halychyna: the modern state and prospects	
<i>Богдан Томенчук, Василь Романець, Олександр Лінда (м. Івано-Франківськ, Україна)</i> Археологічні дослідження і регенерація Скиту Манявського.....	47
<i>Bogdan Tomenchuk, Vasil Romanets, Alexander Linda (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> Archaeological researches and regeneration of Manyavsky Skyt	

<i>Іван Монолатій</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Етноконфесійні суперечності та конфлікти на західноукраїнських землях (кінець XVI – початок ХХ ст.).....	49
<i>Ivan Monolatiy</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Ethno-confessional contradictions and conflicts on the Western Ukrainian lands (the end of the 16th – the beginning of the 20th centuries)	
<i>Томаш Пудлоцький</i> (Краків, Польща) Rola religii w życiu codziennym społeczeństw gimnazjalnych na przykładzie szkół średnich Przemyśla w latach 1867–1939.....	59
<i>Thomas Pudlocki</i> (Krakiv, Poland) The role of the religion in daily life as an example of societies the secondary schools in the 1867–1939 years by Przemysl	
<i>Марія Вуянко</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Грабівський Святомихайлівський монастир.....	69
<i>Marija Vyjanko</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Hrabivsky Svyatomyhaylivsky monastery	
<i>Ігор Коваль, Ірина Данищук</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Джерела іконографії Пресвятої Богородиці у творчості Йова Кондзелевича.....	76
<i>Igor Koval, Irina Danyschuk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The sources of iconography of Mother of God in creativity of Yov Kondzelevych	
<i>Мечислав Фіглевський</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Манявський іконостас – шедевр українського сакрального мистецтва.....	85
<i>Miechyslaw Fihlevskyy</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Manyavsky iconostasis – a masterpiece of Ukrainian sacred art	
<i>Михайло Паньків</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Проблеми музеєфікації Скиту Манявського.....	93
<i>Mychaylo Pankiv</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The problems of museification of the Manyavsky Skyt	
<i>o. Паїсій</i> (с. Манява, Україна) Роль православних монастирів і чернецтва у становленні Української Помісної Церкви... <i>p. Paissy</i> (Manyava, Ukraine) The role of the Orthodox monasteries and monasticism in developing the Ukrainian Autocephalous Church	97
<i>o. Феогност</i> (с. Манява, Україна) Тягливість духовних традицій від “Регули” преподобного Феодосія до сучасного статуту Спасо-Преображенського Скиту Манявського.....	101
<i>p. Feohnost</i> (Manyava, Ukraine) The continuity of spiritual traditions of “Regulus” by Reverend Feodosius to the modern statute of Manyava Skyte	
<i>Роман Берест</i> (м. Львів, Україна) Житлові споруди давньоруських монастирів українського Розточчя.....	105
<i>Roman Berest</i> (Lviv, Ukraine) Medieval monk habitation of the Ukrainian Roztochya	

<i>Маріанна Бацвін</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Поняття “піст” і дотримання його населенням Опілля в 30-х рр. ХХ ст.	111
<i>Marianna Batsvin</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
The concept of the “fast” and adherence to it by the population of Opillya in the 30th of the XXth century	
<i>Ігор Любчик</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
“Лемківська схизма” у контексті державно-церковних відносин у Другій Речі Посполитій.....	118
<i>Igor Liubchik</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
“Lemko Schism” in the Context of the State-Church Relations in the Rich Pospolita II	
<i>Наталія Лицур</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Культурно-релігійне виховання молоді в сім'ях української міської інтелігенції Галичини (кінець XIX – початок ХХ ст.).....	123
<i>Natalia Lytsur</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
The cultural and religious educations of youth families in Ukrainian urban intellectuals Galicia (end of XIX – early XX century)	
<i>Микола Лицур</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Синтез язичницької та християнської компонент у рибній символіці духовної культури населення Галичини.....	131
<i>Mykola Lytsur</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
The synthesis of pagan and Christian symbolism component in fish spiritual culture of population of Galicia	
<i>Тетяна Середюк</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Задоволення духовних потреб трудових мігрантів з України в контексті формування організаційної структури Української церкви в Європі.....	136
<i>Tatiana Seredyuk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
Meeting the spiritual needs of migrant workers from Ukraine in the context of the organizational structure of the Ukrainian church in Europe	
<i>Юлія Хитровська</i> (м. Київ, Україна)	
Православно-католицькі взаємини у “Південно-Західному краї” наприкінці XVIII–XIX ст. ..	143
<i>Julia Hytrovska</i> (Kiev, Ukraine)	
The Orthodox-Catholic relations on the Right-bank Ukraine in the end of the 18th–19th centuries	
<i>Світлана Боян</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Ідея воскресіння у великомісній обрядовості бойків.....	149
<i>Svitlana Boyan</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
Idea of the Resurrection in Easter ceremonies of Boyky	
<i>Роман Чорненський</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Костел у повсякденному житті поляків Станиславівського воєводства (1921–1939 pp.)....	156
<i>Roman Chornenkyi</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
The Polish church in everyday life of the Polish people in Stanislawiw province (1921–1939)	
<i>Петро Гаврилишин</i> (м. Івано-Франківськ, Україна)	
Вплив церковних інституцій на повсякденне життя українських заробітчан в Італії	163
<i>Petro Havrylyshyn</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine)	
The effects of the church of institutions in Ukraine workers everyday life in Italy	

Андрій Королько (м. Івано-Франківськ, Україна) Покуття на картах Європи другої половини XVII–XVIII ст.	170
<i>Andriy Korol'ko (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> <i>Pocuttya on the ancient European maps of the late 17th–18th cent.</i>	
САКРАЛЬНА СПАДЩИНА THE SACRAL HERITAGE	
Михайло Юрій (м. Київ, Україна), Олександр Удоод (м. Чернівці, Україна) Переломлення візантійської спадщини в давньоукраїнській культурі: спектр термінологічного осмислення.....	182
<i>Mykhaylo Yuriy (Chernivtsi, Ukraine), Olexandr Udod (Kiev, Ukraine)</i> <i>The refraction of Byzantine heritage in the Ancient Ukrainian Culture: spectrum of terminological comprehension</i>	
Антоній Мойсей, Юлія Боднарюк (м. Чернівці, Україна) Демонологічні уявлення українців Новоселицького району Чернівецької області (на прикладі села Чорнівка).....	204
<i>Antoniy Moysey, Yulia Bodnaryuk (Chernivtsi, Ukraine)</i> <i>Demonological idea of the Ukrainian Novoselytskiy district, Chernivtsi region (on the example of the village of Chornivka)</i>	
Володимир Гавадзин (м. Івано-Франківськ, Україна) Тема календарного хаосу в етнокультурній традиції Гуцульщини (XX – початок XXI ст.)....	214
<i>Volodymyr Gavadzyn (Ivano-Frankivsk, Ukraine)</i> <i>The Theme of calendar Chaos in Ethnical Culture's Tradition of Hutsulshchyna of the 20th–begin. 21th century</i>	
АВТОРИ.....	224